

Preu 40 cts.

**CATALUNYA
GRÀFICA**

R. 46.023

THE
END

CATALUNYA GRÀFICA

REVISTA CATALANA D'INFORMACIÓ NACIONAL I ESTRANGERA

Sortirà tres vegades cada mes

FUNDADOR I DIRECTOR: JOAN GUASCH I RIUS

Fontanella, 13. Telèfon: 2258 A.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: FONTANELLA, 13

Telèfon: 2258 A.

NÚMERO ATRASSAT 60 CÈNTIMS

ANY I

BARCELONA NÚMEROS SEGON I TERCER D'ABRIL DE 1922

NÚMS. 11 I 12

Catalans i amics de Catalunya: ens cal la cooperació de tots vosaltres per a tirar avant.

No cerqueu al amic que vos deixi la revista per a llegir-la, si us plau, penseu que ens feu mal no essent subscriptors.

Vos preguem a tots que ens ajudeu a mida de vostres forces.

No ens guia el negoci. Es nostre afany de propaganda nacionalista.

No ens nequeu la cooperació ni la col·laboració.

Publicarem totes les notes gràfiques dels actes nacionalistes i de cultura nacional als que siguem invitats, així com també totes les fotografies que ens remetin i que a dits actes facin referència.

Fem que la Revista sia ben nostra, ben catalana, de Catalunya i per a Catalunya.

CATALUNYA GRÀFICA

CATALANS QUE HAN COL·LABORAT A LA NOSTRA REVISTA

Escriptors: Josep Barberà, Bertran i Pijoan, Bofill i Duran, Bofill i Matas, Mossèn Josep Cardona, Francesc Carreras i Candi, Florenci Cornet, A. Fargas, Llorens Ferrer, J. Lamote de Grignon, F. Lliurat, Joan Llongueras, J. Mas, D. Mas, A. Masriera, P. Mateu, Lluís Millet, Antoni Nicolau, J. Permanyer, Ll. Reñé, J. Roca, Ruiz Porta, B. Saturé, Surinach Senties i Joan Tomas.

Fotògrafs amateurs: M. Aguiló i Casas, C. Fargas, Llorens Ferrer, Josep Garrut, J. Martí i Perez Moya.

Reporters fotogràfics: Sagarra, Vilaseca i Zerkowitz.

Corresponsals fotogràfics: Frascarri, Pineda, Sendra i J. Vidal.

Dibuixants: Josep Alumà, Mas i Vinyals.

Caricaturistes: Grapa i Sam.

Catalunya Gràfica

AVISOS

A fi i efecte de que tots els catalans i aimants de Catalunya puguem cooperar a la nostra obra de nacionalisme i cultura general, acceptarem

Per a Barcelona les següents subscripcions:

Mensuals	1'75 ptes.
Trimestrals	5'— »
Semestrals	9'50 »
Anyals	18'— »

Per a fora de Barcelona únicament admetrem subscripcions

semestrals i anyals

Per a l'estranger

Semestrals	18'— ptes.
Anyals.	30'— »

Sempre amb dret als números extraordinaris i a les **GUIES** dels bells indrets de Catalunya que aviat començarem a publicar en forma manual

El número 13

serà dedicat als

Jocs Florals

i a la

Exposició d'Art

Preparem una nova tirada del n.º 1, que farem al tenir la nota total dels que necessiten els nostres corresponents.

També és convenient que ens enviïn desseguida per Gir Postal les liquidacions corresponents i l'import de les subscripcions.

Llibreria Subirana

PORTAFERRISSA, 14
APARTAT, 203
TELÈFON 1579 A

LLIBRES

Religiosos, Científics, Literaris i d'Art de totes classes i procedències - Secció de bibliografia a disposició dels clients de la casa. Gran assortit en objectes d'Art Religiosos - Per a regals: plomes font de les millors marques

B A R C E L O N A

Articles i objectes per a Confiteries

Marca

SOL

JOSEP BERNABÉ

CASA FUNDADA L'ANY 1835

Comte de l'Assalt, 41 - Telèfon 1941 A

BARCELONA

FÀBRICA D'AMETLLES, GRAJEAS, CONFITS,
CAMELS DELS ALPS I DE FANTA-
SIA, BOMBONS DE XACOLATA
i DELS TAN ANOMENATS
CAMELS i
BOMBONS

Marca SOL

Es venen en les principals confiteries i colmados de tot Espanya

Hills de J. Bastard

Litografia
Hawesley Hill - Teléfono 1879.
Casa fundada en 1872.

Especialitat en tota mena de
Grabats Comercials per a la
Banca, Indústria i Comerç.

Banca Marsans

SOCIETAT ANÒNIMA

VALORS
CUPONS
: GIRS :
: CANVI :
VIATGES

2, RAMBLA DE CANALETES, 2

BARCELONA

Francisco Grau

Calçat de totes menes

Especialitat en les seccions
de mida, luxe i per a tota
mena de sports i estiuieg,
sobre tot en les sabates
ferrades i impermeables per
a l'excursió d'alta mun-
tanya, neus i skis

PLAÇA DE SANTA AGNA, 23

BARCELONA

Rambla de les Flors, 30

BARCELONA

ÉS LA MILLOR MARCA
de LLET CONDENSADA la de
EL PAGÈS
INDÚSTRIA LLETERA, S. A. Trafalgar, n.º 64
Telèfon 727 S. P. **BARCELONA**

**Magatzem de papers
de totes classes** ♡ ♡

de

Esteve Gispert

**Duc de la Victòria, 6 Telèfon A 408
BARCELONA**

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20

VALORS · CANVI · CUPONS

**CAMISERIA
SANS**

BOQUERIA, 32

Gran baratura de preus

CRISTALLERIES

J. LLORENS

30, Rambla de les Flors, 30

TALLERS DE FOTOGRAVAT

JOAN BASTARD

COMTE DE L'ASSALT, 63, 1.º, interior

BARCELONA

Fàbrica de Gèneres de Punt

**SECCIÓ
DE DETALL**

Especialitat en articles fins

Ronda Sant Antoni, 47 - Telèfon 4745 A.
BARCELONA

CATALUNYA GRÀFICA

Any I

Núms. 11 i 12

Sant Jordi del segle XIV, tret d'un retaule de la ciutat de Verona, que's conserva en la romànica església de Sant Zenon Majòr, un dels millors exemplars italians del segle XI

Les Festes de Pasqua i l'Homenatge a la Vellesa

«Quan, en la missa del Dissabte Sant, s'entona el glòria, els minyons dels pobles, davant la mateixa església, responen ab los Set goigs, que tenen ben assajats i saben tots de memòria, i pels cànctics del jovent i pel trilleig de les campanes, que esclaten plegats, los pobletans i els pagessos, la vall i la muntanya, saben l'alçgre nova de la resurrecció del Senyor.

«Allavors les mares, espargint aigua beneïta per tots los recons de llurs cases, diuen al mal esperit: «Cuca, cuca, ix del forat, que Jesús ha resucitat.»

«Els fadrins solen fer la segona i tercera cantada a la porta de la rectoria i de casa'l batlle, i aprés van a vessar l'alegria de sos cors de casa en casa i de masia en masia, cantant com un vol d'aurenques que acaba d'arribar.

«Miren-los: van tots ells ab sa roba de cada festa i ab lo cap descobert ab l'airosa barretina del color del clavell que vermelleja, junt amb un brot d'alfàbrega en la botonera més alta de l'ermilla. Un dels més gallards i de bona llàvia porta la cistella, que ha guarnit la pabordessa del Roser ab tots sos flocs i cintes i rams de monja, i darrera la colla ve tot estufat lo traginer, tirant lo ronçal del matxo, que guarnit ab sa cabeçada vermella, nova i flamanta, estrenada'l dia de Sant Antoni, a cada cop de cap fa sentir d'un quart lluny ses cascabellades i rengles de picarols. Sobre'l bast, també nou i enribetat,

La comitiva dirigint-se a la inauguració de l'estatge de la Caixa de Pensions, de Sallent

van los arganells, plens de blanquíssims ous, coberts ab una manta blava. Arribant a la masia, truquen, i per Déu-vos-guard se posen a cantar:

Camiller que va davant
dóna tres trucs a la porta:
veniu-nos a obrir, si us plau,
que teniu un amic vostre.

«Després canten a chor los Set goigs de la Mare de Déu, acabant cada posada ab l'antiga resposta: «Siau la nostra advocada, Regina i Mare de Déu».

«Després dels goigs lo corrandista ne tira unes quantes a l'amo i a la mestressa i sobre tot a les minyones, o a la pubilla si n'hi ha.»

Així ressenya Mossèn Verdàguer les caramelles que celebraven els joves de les valls de la Muga i del Fluvià, una de les poques costums de l'antigor que encara sobreviuu arreu de Catalunya, si bé un bon xic diferent per les corrents dels temps i per les passions humanes.

Les autoritats i els honorables vellets presidint la festa de l'homenatge en el Cinema Mundial, de Sallent

El dilluns de Pasqua és el dia assenyalat per a celebrar els aplecs populars, assistint-hi a quiscun d'ells corrués de jovent, que tot ho animen amb els seus cants i les seves alegries, donant arreu una formosa nota de les bones costums del nostre poble català.

Enguany n'han sigut una bella

mostra el d'Olorde, organitzat per la Joventut Catòlica de Molins de Rei i el del Santuari de la Verge del Corredor, encimat en la serralada que separa la Costa del Vallès.

Ambdós s'han vist favorecuts per nombrosa concurrència.

Des de l'any 1915 ençà que es celebra també en aquesta diada una altra festa altament simpàtica i que fem vots per a que mai desaparegui de les nostres costums.

Es l'homenatge a la vellesa, iniciat pel benemèrit fundador i director general de la Caixa de Pensions En Francesc Moragas, i que avui són muní els pobles de Catalunya que la fan amb gran solemnitat.

La principal d'enguany ha sigut la celebrada a Sallent. De Barcelona sortiren per assistir-hi, a més del senyor Moragas, En Lluís Ferrer-Vidal, En Monegal, el Comte de Lavern i altres personalitats, ajuntant-se'hi a Manresa l'alcalde En Joan Espinal, el reverend doctor Pous i altres senyors.

A Sallent els esperava tota la població presidida per l'Alcalde. Els balcons endomassats, lluint arreu banderes catalanes.

Després d'inaugurar l'estatge de la Caixa al carrer del Bisbe Valls, seguidament es féu al Cinema Mundial, que era ple de gom a gom, l'homenatge a la Vellesa.

Parlaren el batlle de Sallent i el senyor Moragas, fent remarcar la transcendència que tenen en les orientacions socials i benèfiques els homenatges a la Vellesa.

També demanà als vellets venerables que presidien la festa per raó dels anys que tenien i per obra de l'amor que tots envers d'ells sentien, que aixequessin ben alta la senyera sagrada de la Caixa de les Pensions, pregant a Déu que a mesura que any rera any vagi passant de les mans dels uns vells a les dels altres, vagi també deixant en la successió del temps espessa estel·lada d'obres d'amor humà que siguin a la terra reflex fidel i noble de l'Amor Suprem.

El senyor Comte de Lavern diu que la festa és de cultura, però no cultura estudiada, sinó heradada per la tradició dels pobles. Explicà la poesia dels costums populars i diferents apòlegs morals que foren molt aplaudits.

Acabà l'acte el senyor Ferrer-Vidal donant gràcies al poble per la seva cooperació i fent-li veure que obres com les de la Caixa de Pensions ajuden a que un dia acabin les lluites socials. Tots els discursos foren aplaudits sorollosament.

Tothom ha sortit complagut de la festa, elogiant a la població de Sallent per la catalanitat de caràcter que en tots els seus actes demostra.

Els reis de Bèlgica a Roma

En el Vaticà. La reina, el príncep i el rei dels belgues, abans d'entrar a retre homenatge al Sant Pare

En els jardins del Palau reial. El rei belgues acompanyats del rei d'Itàlia

ELS HOSTES FRANCESOS

El 20 d'abril els representants de l'Ajuntament de París i nombrosos metges francesos vinguts expressament visitaren els hospitals de Sant Pau i de L'Aliança, essent arreu rebuts afectuosament.

A la tarda feren cap a la Granvia Diagonal, cantonada al que fins avui ha sigut anomenat de la Indústria i des d'ara és el carrer de París.

Foren rebuts per l'Alcalde i els tinents d'alcalde senyors Maynés, Blajot i Matons i altres regidors i un estol de doctors catalans. També hi havia el cònsul francès i altres personalitats. La Banda Municipal va tocar una marxa catalana. El senyor Alcalde va dir, dirigint-se al Vice-

president del Consell Municipal de París, que l'Ajuntament de Barcelona, volent retre un homenatge de simpatia a la gran ciutat francesa, havia acordat donar el nom de carrer de París a aquell carrer, aprofitant la visita dels representants del municipi parisenc per a complimentar-lo. «Rebeu, doncs, va dir, aquest homenatge en nom de Barcelona i trameteu-lo a la vostra gran ciutat de París.»

M. Boquet remercià l'obsequi fent grans elogis de Barcelona.

La Banda tocà «La Marsellesa», i les autoritats, doctors i públic donaren un passeig pel nou carrer, acabant-se així la cerimònia.

Conferència del Dr. Henri Roger, degà de la Facultat de París, en el anfiteatre de la Facultat de Medicina.
Hospital Clínic

A la sala d'actes de la Facultat de Medicina s'hi celebrà una brillant recepció en honor dels metges francesos.

Hi foren presents totes les autoritats; dirigint-se després a l'amfiteatre de la Facultat, on el degà de la de París, doctor Henri Roger, donà una conferència científica.

Com pot veure's per la fotografia que ací publicuem, l'amfiteatre estava ple de gom a gom de metges i alumnes de Medicina, no faltant-hi cap catedràtic de la nostra Facultat, lluint tots toga i muceta, ostentant també els metges francesos el vestit acadèmic. Resultà un acte seriós i solemne.

El Palau de la Generalitat de Catalunya

El famós frontal de Sant Jordi, obra d'Antoni Sadurní, de Barcelona, brodat per el Palau de la Generalitat

Després de la Catedral, el *Palau de la Generalitat* és l'edifici més important de Barcelona, i d'entre les construccions civils, és de les més notables i magestuoses de Catalunya i de la Ibèria.

Començà a bastir-lo, l'any 1416, el «mestre major» Marc Çafont, i a ornamentar-lo En Pere Johan de Tarragona (1), el millor escultor del segle xv, amb totes les opulències de l'art medieval, amb la imatge de sant Jordi i l'admirable marc que l'enquadra, a la façana del carrer del Bisbe, les gàrgoles i la *xambrana* de l'entorn de la imatge, donant-se el cas, poques vegades vist, de que els diputats, malgrat i que el preu estipulat amb En Pere Johan va ésser de deu florins, en veient l'obra tan formosa i artística li van donar doblat el preu.

No cal pas remarcar que els diputats, per

(1) Així l'anomena l'erudit Bibliotecari de St. Gall (Suïssa), Dr. Adolf Fähr, en el seu treball *L'Art Catalana*. — Barcelona, 1906.

a les obres del Palau del Govern de Catalunya, no reparaven en mitjans, per tal que la construcció devingués ben esplèndida.

En Pere Johan, altrament, va ésser l'autor dels retaules dels altars majors de les Seus de Tarragona i Saragossa, i un dels onze pèrits cridats en 1416 per a emetre el seu parer en la solució del problema de la nau única de la catedral de Girona, existint quiscuns elements per a creure que l'estàtua de Carlemany, de la seu gironina, és obra també del cisell portentós d'aquell artista, mort després de l'any 1436.

* * *

Llesta l'obra d'En Pere Johan al carrer del Bisbe, s'en van fent de reforma i ornamentació en l'interior del Palau. Un hort es converteix en pati, i una vella escala que hi havia és substituïda per l'actual, que condueix a la galeria del primer pis, de

Sant Jordi en la llinda d'una porta del segle xv, existent en la ciutat de Gènova, de la via Canneto Lungo

vint-i-quatre graons, cada u amb la seva deguda petita mènsula triangular, de cara al pati esmentat, representant monstres i figures humanes ajegudes i mig incorporades, una d'elles tocant la cornamusa o sac-de-gemecs, una altra el fluviol, una altra en actitud orant, etc.

Els quinze medallons o rosetons de la barana no són pas calats o trepats, com els de la galeria; emperò són magnífics també, i tots de diferent dibuix. Fins fa pocs anys, al peu d'aquesta escala hi havia un pedrís que era el que utilitzaven els Diputats per a pujar a cavall i per a descavalcar.

I va avançant l'obra amb l'Art ric «i digne de la institució que s'hi hostatjava».

Per a oir la Missa de l'Esperit Sant, abans d'entrar al Parlament, es basteix la capella de sant Jordi, tota un pa de brodatura meravellosa, car fins els nervis o aristons de la clau estan motllurats, i no solament els nervis sinó els fons. No es pot donar res més perfecte.

Enriquida la capella amb joies, relíquies i amb gran nombre de privilegis eclesiàstics, es col·locà en l'altar un retaule amb la imatge del cavaller sant Jordi, obra de l'any 1458, deguda, segons es creu, a l'artista Jaume Huguet, ara propietat de Mr. Charles Deering, a *Maricel*, de Sitges. ¡Llàstima que una mal entesa restauració ha malmès aquesta magnífica obra d'art, suara enduta, probablement, als Estats Units!

Per a convocar a Parlament i cloure'l, es fa la magestàtica *Torra d'Hores* de l'encisador Pati dels Tarongers, tot ell una meravella d'art, i de llum, i d'harmonia de colors.

Quan els artistes del segle XVI feien la galeria del Palau (1), al deixar explaiar la fantasia, sembla talment com si escrivissin les rimes d'una estrofa de somnis d'aquell prodigiós poema de pedra, amb aquelles columnes miraculoses, per lo primes i gentils, que recorden, en certa manera, les de la claustra florida i meravellosa de Santes Creus; i quan capeixen una gàrgola, i la cisellen, i la broden, el fet de que ella ornamentarà el magestàtic Palau del Govern de Catalunya, ja els omplena el pit de satisfacció i d'orgull.

Era quan a Itàlia, amb el geni d'En Miquel Angel i d'En Rafael, sorgia el Renaixement amb totes ses opulències; i com si es tractés d'un incís, amb l'afany d'ésser els primers que, en la nostra terra donessin a conèixer

aquell art nou, mestres meritíssims en l'estereotomia, al bell cim de l'escala gòtica hi emplaçaven les dues columnes que aguanten els dos atrevits arcs de la galeria, i continuaren després la fàbrica amb el seu estil, deixant, com un prodigi, penjant de l'arc un capitell en mig d'una gran complicació de pedres tallades magistralment, la qual cosa revela una habilitat i una perfecció en els caires, pasmosa per lo perfecta, a la vegada que resolt una dificultat: evita la columna que faria molta nosa per a rebre i comiadar les visites al cap de l'escala.

L'amor a les obres del Palau es demostra ben palesament, per part dels artistes

que l'anaven bastint, tenint en compte la manera de seguir el ritme i de mantindre la tradició gòtica, a través dels segles, entre altres indrets, en la cresteria del Pati dels Tarongers, obra del segle XVIII. I quan, deixant voleiar la fantasia, volen separar-se de la tradició, i arreenconen, per un moment, la flora — que utilitzen com complement de la figura humana, — és per a decorar amb aquest sol element d'ornamentació l'escut de la porta — que té la traça del segle XVII — amb els medallons de sant Jordi, sant Jaume i sant Martí, davantera de la capella de sant Jordi.

¡Oh, Arca Santa de la Pàtria catalana, grollerament profanada per l'aborit Felip VI...

Quan l'artista, el somniador, el Poeta, es troba en el seu recinte, si la llum del sol es rabeja pel Pati dels Tarongers, sembla que el seu esperit es trobi dins d'una gran capça d'or; i si és la lluna la que il·lumina les gàrgoles i cresteries, la capça devé de nàcar, i prenen relleu, dolcíssimament amoi-

xats, els finestrals de damuntde l'arrasament dels arcs de la galeria del pati gòtic, en quines cornises hi rumbegen les gàrgoles de factura i ornamentació fastuosa i esbojarrada, mateix que les mènsules de l'arquaria dels finestrals.

* * *

Llesta la capella de sant Jordi, en la qual hi treballen els millors artistes, (els teixidors de brocats de Florència i de Toledo; els brodatadors borgonyesos; els argenters catalans, els il·luminadors de manuscrits), pren embranzida l'engrandiment del Palau, amb l'adquisició de les cases contigües, i gairebé tot seguit s'encallen les obres amb els trasbalsos inacabables que experimenta Catalunya, més que tot amb la guerra declarada a En Joan II, que va durar dotze anys.

Pati dels Tarongers

(1) Are fortament trabada i apuntalada per tal de desfer-la i tornar-la a bastir, atès el seu mal estat,

Passats els temporals, tornen les calmes i bonances; i a l'arribar cap allà a la meitat del segle *xvi* (1532) es fa el *Pati dels Tarongers* i la façana del carrer del Bisbe, que toca amb l'obra d'En Pere Johan; i l'any 1570 s'escometen les obres de la «Sala Nova» i les demás dependències, decorant-la amb tots els elements de riquesa de què disposa el Renaixement català. Es fan, també, successivament, les portes que donen al *Pati dels Tarongers* i a la *Cambra Daurada*.

Bon punt al primer terç del segle *xvii* (l'any 1620), es basteix l'edifici grandios dels carrers del Bisbe, Sant Honorat i Sant Sever, quina construcció té ben marcada tota la influència de l'arquitectura encarcarada i freda d'En Joan de Toledo i d'En Joan d'Herrera, autors d'El Escorial.

A últims del segle *xvi* es fan la façana de la Plaça de Sant Jaume i la «Capella Nova» de l'històric saló de sant Jordi, amb les seves tres naus per a reunir-s'hi cada u dels tres Braços, amb independència l'un de l'altre, la qual capella decora el poeta-pintor En Pere Serafi.

D'aquestes obres del Palau de la Generalitat se'n encarrega l'arquitecte En Pere Blay, fill de Barcelona, qui és el constructor de més fama i bon gust de la seva època.

L'obra, tot just començada, ja va donar lloc a que els enemics de Catalunya — 1597 — burxessin l'orella del rei dient-li que la construcció *no era tal Palau, sinó una fortalesa*. La intriga va arribar fins al punt de que a Madrid es va dictar una disposició manant suspendre els treballs, i que es fés entrega al Duc de Fèria, Lloctinent general, del model de les obres, «i que fins que per Sa Magestat fós vist lo dit model, paràs la dita obra», la qual cosa va ésser causa de que la Generalitat enviés una ambaixada de nou persones a Felip III, i que aquest, que feia poc que era rei, convençut de que l'havien enganyat, autoritzés l'acabament de l'edifici.

* * *

Avui, en recordar-nos de quan érem amos de casa nostra, hom s'en adona que tot, el temps, ho ha disfumat amb el seu mantell de boira. Dames gentilíssimes, del braç dels Diputats honorables, pujant o baixant l'escala gòtica, o

deambulant pel *Pati dels Tarongers*; els torneigs en la Plaça del Born; les festes de galanà... I el cor s'expleia al record d'aquells costums!...

Ara passa un monarca d'Aragó, vingut per a presidir les Corts, i se n'entra a la Sala-Parlament, destinada a Sala de Justícia per la Reial Audiència, i en l'actualitat a Sala de Sessions de les Assemblees de la Mancomunitat de Catalunya; ara descavalca un Virrei que platica amb un Estament, dins de la *Cambra Daurada*, avui despatx del President; o rep les visites en el petit local — ara Major-domia — de sota la capella de sant Jordi, a peu pla del pati gòtic, que té, en la volta, aquella clau mestre del segle *xvi*, verdader joell que revela una traça d'escultura decorativa, en pedra, d'una grapa admirable. Aquest local encisador l'Audiència el destina a capella dels sentenciats a mort; més tard, a dipòsit de les bombes dels anarquistes, i en els últims temps, els agutzils hi criaven gallines...

On ara hi ha el despatx dels arquitectes, hi havia l'Arxiu de la Inquisició; els actuals departaments de Telèfons i Ferrocarrils eren l'ergàstula dels pobres presos; dins d'aquella porteta graciosa del peu de l'escala gòtica hi tancava el patíbul el butxí de l'Audiència...

* * *

Tot això ha passat per a no tornar mui més; i si és cert que es sent encara el socarrim dels nostres *Privilegis* i dels *Dietaris de la Generalitat*, cremats pel butxí en l'històric Saló de sant Jordi, també ho és que no s'ha apagat pas en aquell torna-veu el parlament memorable d'En Pau Clarís cridant ajut a la França per a que apoï les aspiracions de Catalunya; com no s'apagarà mai, al vindre la Primavera, el dolç perfum de les roses i els clavells, ni els giscles de les orenetes que vénen cada any, en la Diada del gloriós cavaller sant Jordi, a omplenar d'aromes i rols d'esperança el gloriós Palau de la Generalitat de la nostra dolça Catalunya.

JOAN RUIZ I PORTA.

(Fragments d'una conferència donada al «Centre Excursionista de Catalunya».)

Festa del cavaller Sant Jordi. La bandera dels catalans d'Amèrica

La diada de Sant Jordi, patró de Catalunya, ha sigut celebrada sempre amb molta devoció pels catalans, i des de que el Palau de la Generalitat ha passat a mans dels que en són els seus únics amos i senyors, ço és dels lligitims representants del poble català, la festa resulta una vera manifestació patriòtica.

Perxò, enguany que la festa formarà època en la història de la nostra Catalunya, demanem al sant Patró que ens conservi l'entusiasme que sembla ens hagi renovat la valiosa penyora d'amor a Catalunya que han palesat sentir de faiso ben seriosa i escaienta els nostres benvolguts germans que la lluita per la vida ha dut a la gran Amèrica.

Que no sigui foc d'encenalls, cal que no s'apagui el caliu del nostre ardiment patriòtic. Aquest és l'únic camí que ens portarà al nostre resorgiment nacional.

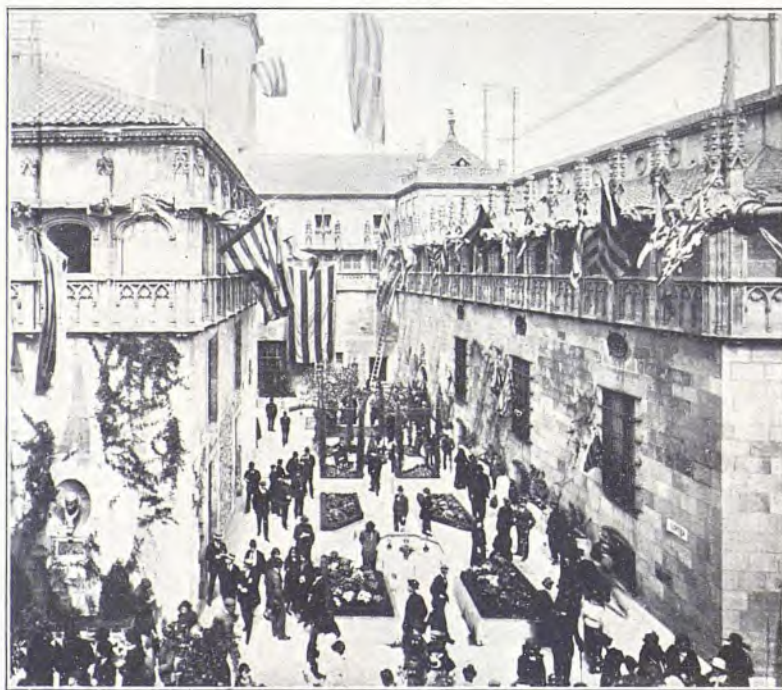
Els nostres germans els catalans d'Amèrica confien l'encàrrec de projectar la bandera a En Manuel Canyelles, encarregant l'execució de la formosa cimera que ací reproduïm i que és de plata repujada i de pes de quatre quilos, a En Ramon Sunyer, un dels nostres ben acreditats joiers.

El Sant Jordi, vestit de romà, porta a la mà el glavi amb el qual va abatre per sempre al maligne drac; els dos àngels porten rams d'oliveres, com a símbol de la pau duradora que lograrà sempre el qui sàpiga vèncer al drac enemic de la nostra vida.

El pal és d'alumini elaborat, figurant-hi també branques d'olivera i al bell mig hi ha un nus de plata amb la llegenda: «Els catalans d'Amèrica al Govern de Catalunya».

Sant Patró de Catalunya: feu allunyar per sempre els mals vents que avui corren per la nostra Pàtria!

El Foment de la Sardana, entitat organitzadora d'audicions i ballades de la nostra dansa nacional per carrers i places de Barcelona, s'adherí a la festa celebrant a l'ensens el seu primer aniversari, fent un festival sardanístic el dia 22 a la sala d'actes del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, on les cobles «Antiga Pep de Figueres» i «Barcino» desgranaren un enfilall de sardanes que foren puntejades amb molt dalit per una munió de jovent que omplenava el grandios local de la nostra més important societat popular.

Pati dels tarongers el dia de la festa ornamentat amb les senyeres de les entitats catalanes

La Cimera de la bandera

El Dr. Alcu i En Guimerà presidint als representants dels catalans d'Amèrica, acompanyats dels representants de totes les entitats nacionalistes en la entrega solemne de la bandera al President de la Mancomunitat de Catalunya

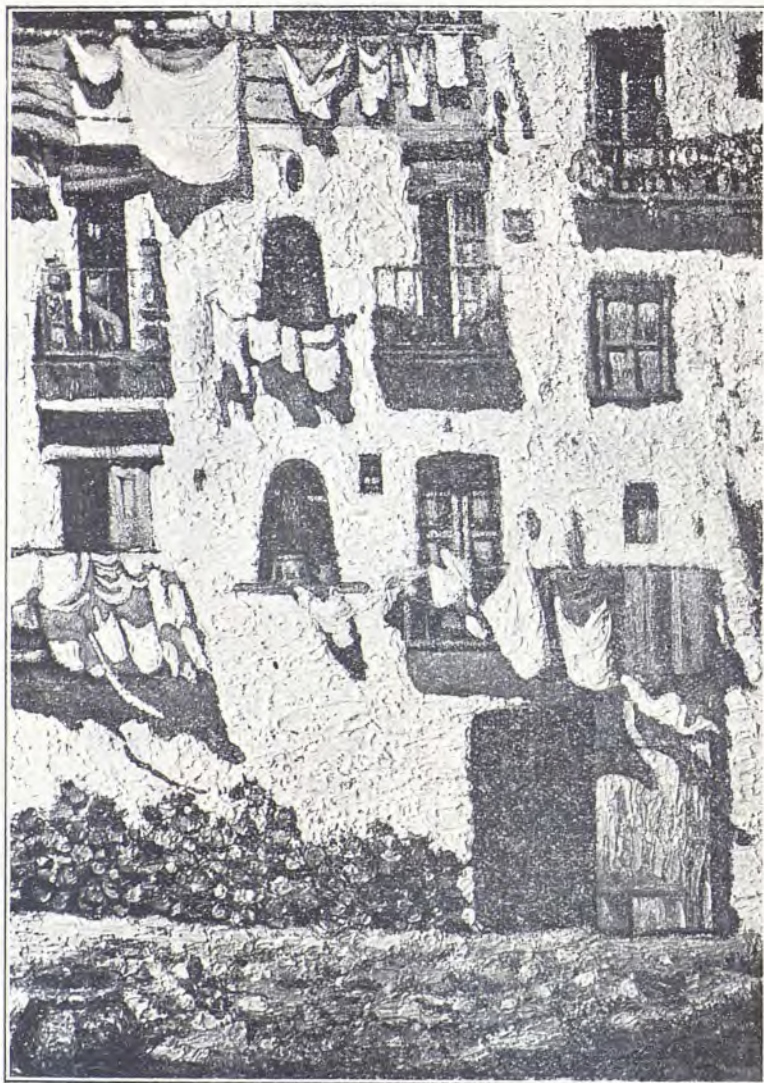
El poble a la Plaça de Sant Jaume, esperant la presentació de la bandera

PINTORS CATALANS

NICOLAU RAURICH

Estudi d'En Nicolau Raurich

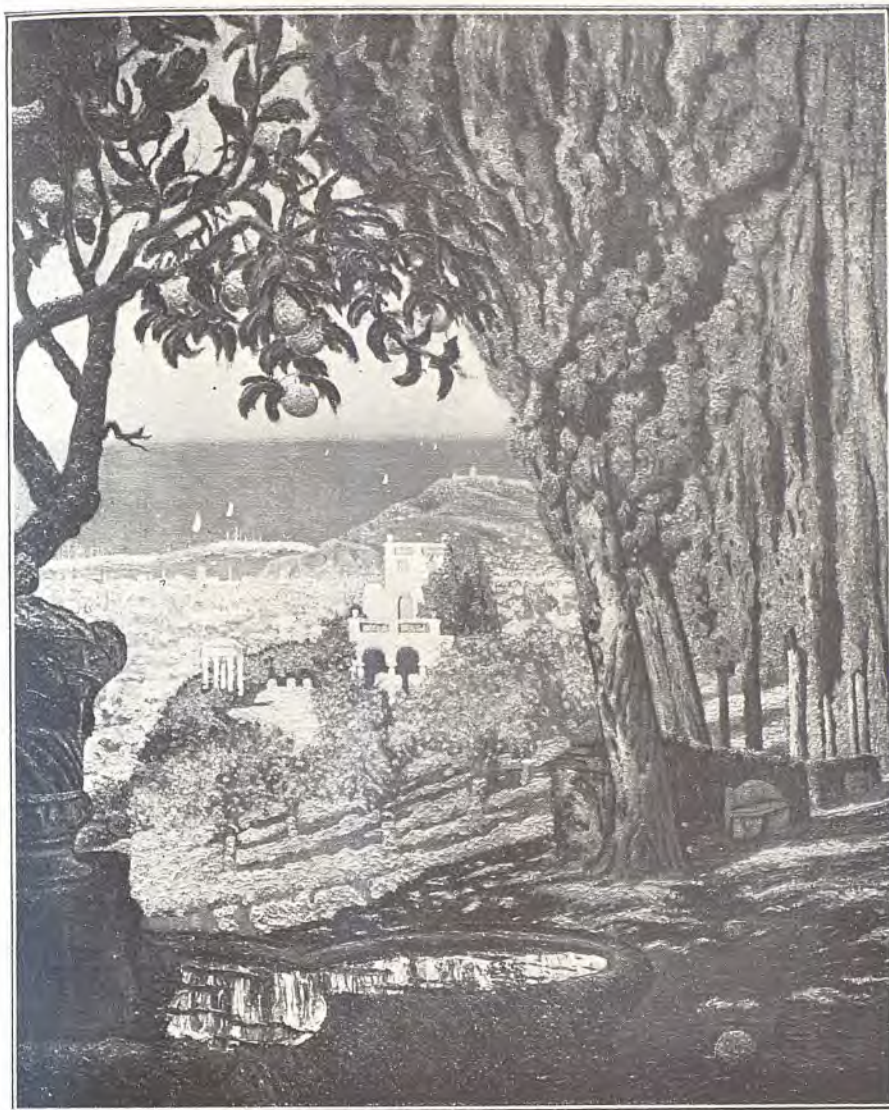

N. Raurich «Solei d'En Rocosa»

En Raurich és avui un dels nostres pintors més ardits i més traçuts. Es pot dir que cadascuna de les seves teles representa un nou daler, una nova lluita: lluita de la qual el nostre admirable pintor surt sempre victoriós.

En escriure les darreres pàgines del seu llibre *Los grandes del arte español* (llibre importantíssim dedicat a l'art hispànic de tots els temps), el conegudíssim i erudit escriptor i crític d'art alemany, En Max Nordau, diu els següents mots: «Des de fa un segle, l'art espanyol s'ha europeïtzat de tal manera, que alguns dels seus representants màxims, un Fortuny, un Raurich, un Sorolla...» En sintetitzar les característiques de la pintura moderna espanyola i en cercar els seus representants més importants, més talentosos, el Dr. Max Nordau esmenta, doncs, el nostre ben notable pintor català, al qual, d'altra part, dedica en altre lloc del llibre ja citat, pàgines ben justes i elogioses.

En Raurich — s'ha dit — és el pintor mediterrani, el pintor de la llum per excel·lència. Ningú, en efecte, sap fer vibrar la llum, damunt d'una tela, com l'autor, veritablement genial, de *Solei d'En Rocosa*. Però En Raurich sent, en realitat, tots els moments de la natura. Sap sorprendre, es diria, els seus secrets. Lluny d'amaneirar-se, d'especialitzar-se, pinta, doncs, totes les hores d'un bell tros de natura. Recordi's, per exemple, l'obra ben coneguda intitolada *Solitud*

N. Raurich «Barcelona» (Col·lecció Plandiura)

(Museu d'Art Modern, de Barcelona), o el seu quadre formós *Tristor lardorena* (Museu d'Art Modern, de Madrid). Però no podem pas citar tota l'obra ja ben rica i variadíssima d'En Nicolau Raurich. Cal, amb tot, recordar, que amb la mateixa traça, amb la mateixa ardidesa victoriosa que sap pintar els seus ben coneguts i ben admirats paisatges, En Raurich pinta també els seus bodegons. ¿Qui no recorda la tela nomenada *Carbasses* (Museu d'Art Modern, de Barcelona), o les dues obres realment formidables de la darrera Exposició?

En Nicolau Raurich ha obtingut medalles d'or en Exposicions efectuades a Madrid, Roma, Atenas, Barcelona, etc. Té obres importants en els Museus de Luxemburg, de París, d'Art Modern, de Madrid, d'Art Modern, de Barcelona, etc.

En Nicolau Raurich és, repetim-ho, un dels nostres pintors més ardits i més traçuts. És un dels pintors contemporanis que més honoren, en veritat, l'art avui ja ben original i ben variat de Catalunya.

Fots. Serra.

«Contrallum» (fotografia que figurava en l'exposició del Sr. Casañas, celebrada a Sabadell)

SPORTS

FUT-BOL

GIJON CONTRA BARCELONA

GUANYA BARCELONA

Equip del GIJON

En Cella, mig esquerra del BARCELONA
desbarata una bona jugada del GIJON

En Zamora, porter del BARCELONA
defersant la porta

En Pianas, defensa del BARCELONA
traient una pilota compromesa

Fots. Sagarra

Els equips abans de la lluita. Fou guanyador l'equip de GUIPÚZCOA

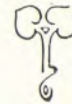
Fot. Francari

CROS-COUNTY

Match entre GUIPÚZCOA

I CATALUNYA

a Sabadell

VII CAMPEONAT DE CATALUNYA A MASNOU

Sortida dels corredors

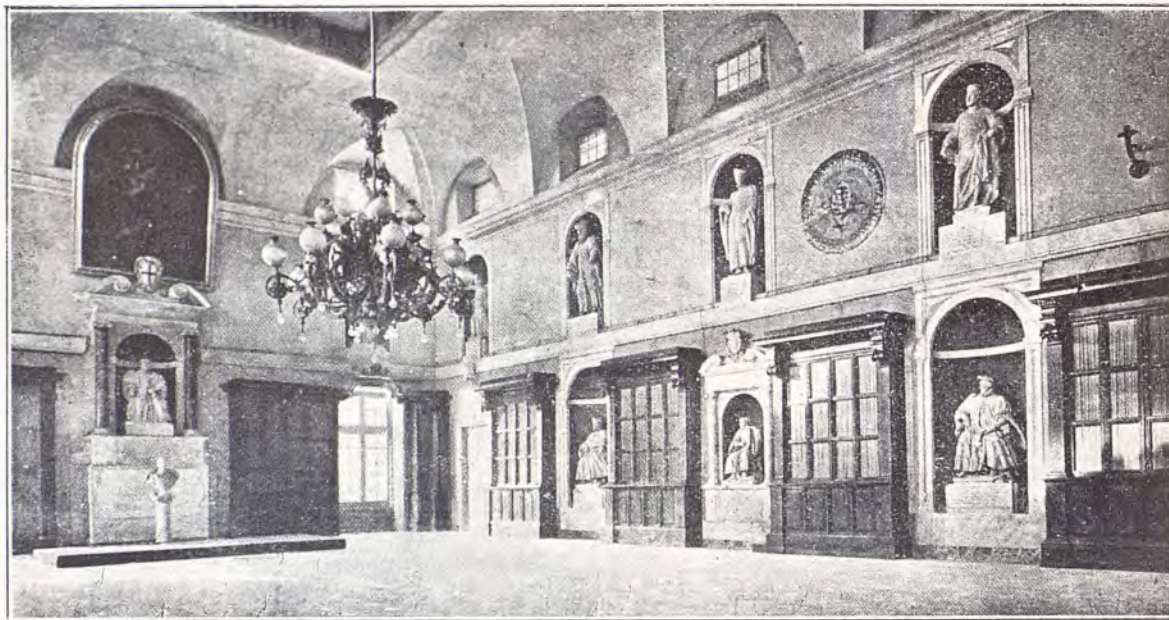

Joaquim Miquel, guanyador, arribant a la ratlla

Fots. M. Sendra

LA CONFERÈNCIA DE GÈNOVA

Sala del palau de Sant Jordi on s'hi ha celebrat la inauguració solemne de les conferències. Està decorada amb 21 escultures de marbre que representen notables ciutadans genovesos

Després de la primera desena del mes d'abril començà la reunió a la ciutat italiana dels delegats dels Estats europeus per a tractar de la restauració econòmica mundial. Es pot ben dir que tothom està esperant el resultat, fins ara desconegut, de la dita Conferència. Assisteixen a la mateixa els polítics europeus de més fama.

Els aficionats als grans problemes econòmics tindran a Gènova per una ciutat verament prestigiosa i suggestiva, i estaran tan distrets en els seus afers que no es recordaran de les glòries dels grans navegants Democulta i Colomb, ni de les colònies genoveses, ni dels drets dels magistrats, ni de la importància de la banca de Sant Jordi; en una paraula, la història dels temps passats quedarà pels economistes eclipsada per la present Conferència, única en el món haguda per a tractar d'indagar, de dirigir l'economia europea, millor dit mundial.

El palau de Sant Jordi, on es celebren les reunions, resumí durant molts segles l'obra dels genovesos, la his-

tòria i els fets més característics de la ciutat: un hom recorda el cèlebre Boccanegra i el monjo cisterienc Oliviero (any 1260).

En l'any 1408 la importància del Banc de Sant Jordi

fou reconeguda per totes les corts d'Europa que a ell recorrien en les seves necessitats financeres, contribuint en gran manera a la riquesa i esplendor de la ciutat genovesa. Era també el centre de totes les operacions comercials amb l'Orient.

En aquest palau és on es celebren les grans sessions solemnes de la Conferència, i en el palau reial, situat a la Via Balbi, carrer el més aristocràtic i el més antic, és on es reuneixen les comissions i on es celebren les reunions

plenàries i, de consegüent, és el lloc on més es treballa.

La gran figura de la Conferència és En George, que està fent tots els possibles per a que no se li encalli la superioritat i el bon nom de llur política. En veritat, és

Sala del palau reial de Gènova transformat en sala de sessions de la Conferència

home de cap clar i que sembla domini amb molta traça a tots els altres.

Tanta curiositat o més i tot ha causat En Tchitcherin, el delegat rus. Tot ha contribuït en aquesta expectació. Els grans preparatius presos pel govern italià, l'escolta que ells mateixos porten, el ser hostatjats molt millor que totes les altres delegacions i sobre tot l'anomenada del gran revolucionari.

La Conferència, que va començar com aquell que diu anant tothom contra dels soviets, ara sembla que aquests han lograt desbaratar-los de tal manera que són mimats per tothom.

Verament es pot dir que tots els delegats, feta excepció del francès, estan per concedir als russos ço que demanen, doncs sembla que tothom creu i està convençut que sense arreglar les coses de Rússia és difícil solucionar la gran crisi europea.

Els Estats Units han fet saber que ells no vindran a Gènova si no veuen ben clara la manera de cobrar els deutes que amb ells tenen les nacions aliades en la gran guerra.

M. Barthou, quefe de la delegació francesa, fa mans i mànecues per a sortir amb ço que volen els francesos: cobrar el màxim i fer complir en totes ses parts el Tractat de Versalles, que l'opinió general el dona per ridículament minvat.

Si prevalgués aquesta opinió seria un bon xic massa compromesa la política de l'actual govern francès i fins tot el pervindre financier de la França.

Que hi ha gran maror es veu ben bé amb les cares estirades dels principals quefes de les delegacions i amb l'anunci de la vinguda d'altres personatges, entre ells Lenin i Poincaré.

A veure si al cap d'avall s'en torna cadascú cap a casa seva de la mateixa manera que en va sortir.

El 7 d'abril els delegats aliats es reuniren a Raggio, convocats per En Facta, prèssident de la delegació italiana, per a parlar de la situació creada pel tractat firmat per En Rathenau i En Tchitcherin, delegats alemany i rus.

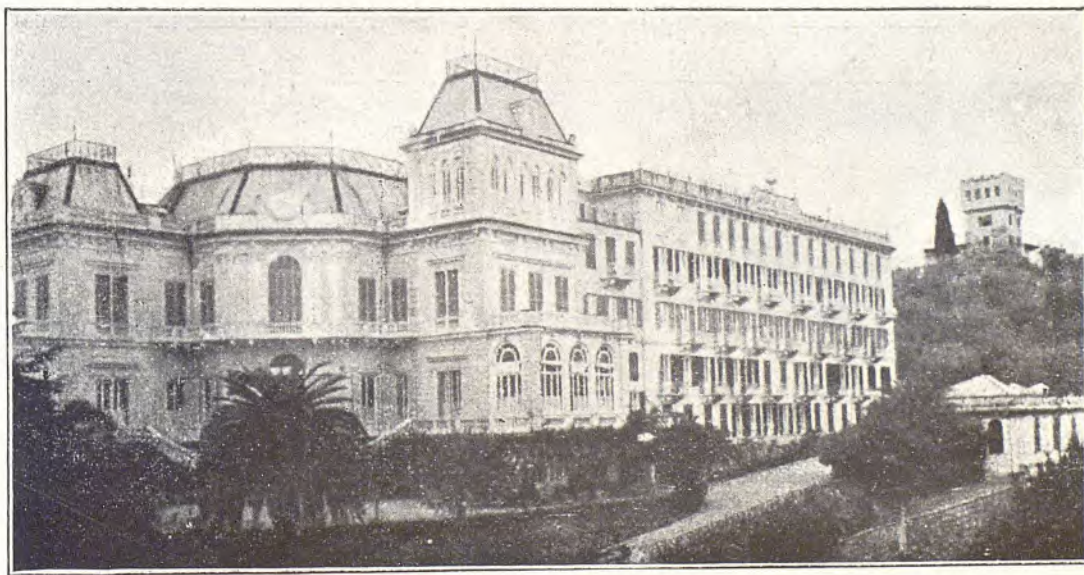
Per altra part, En George reüní el dia 20 als periodistes que assisteixen a la Conferència, en el palau de Sant Jordi, explicant-los al seu entendre els resultats que s'han de procurar obtenir de la present Conferència, fent-los remarcar la importància que tindria per a tot Europa el lograr endegar i donar vida a la combatuda Rússia.

La il·lusió de M. George és fer signar un pacte en virtut del qual cada nació d'Europa es compromet a no atacar-ne cap de les altres.

Desitgem que el seny i la Santa Caritat siguin els que regeixin la present Conferència.

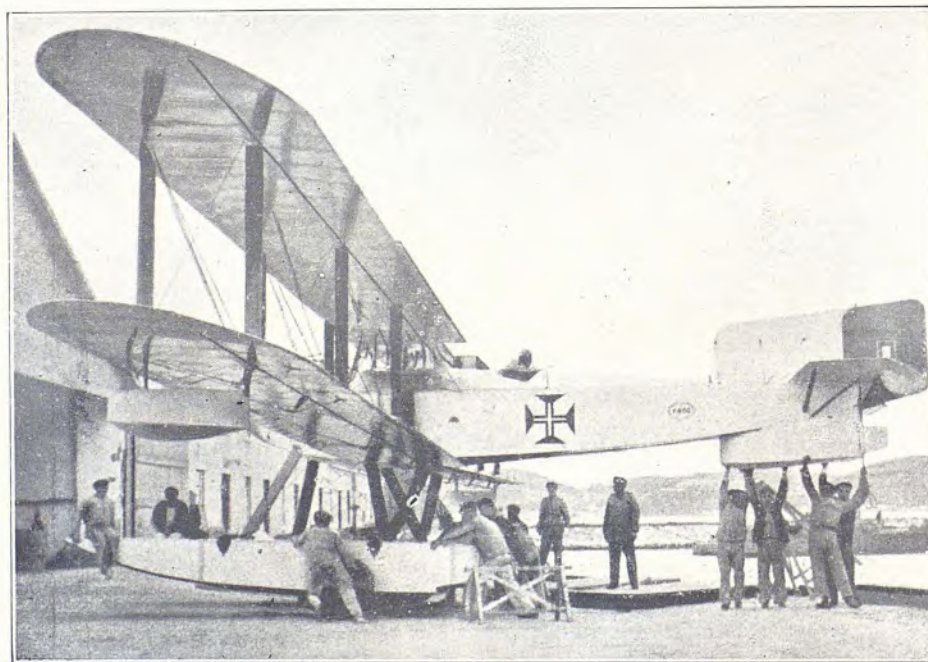
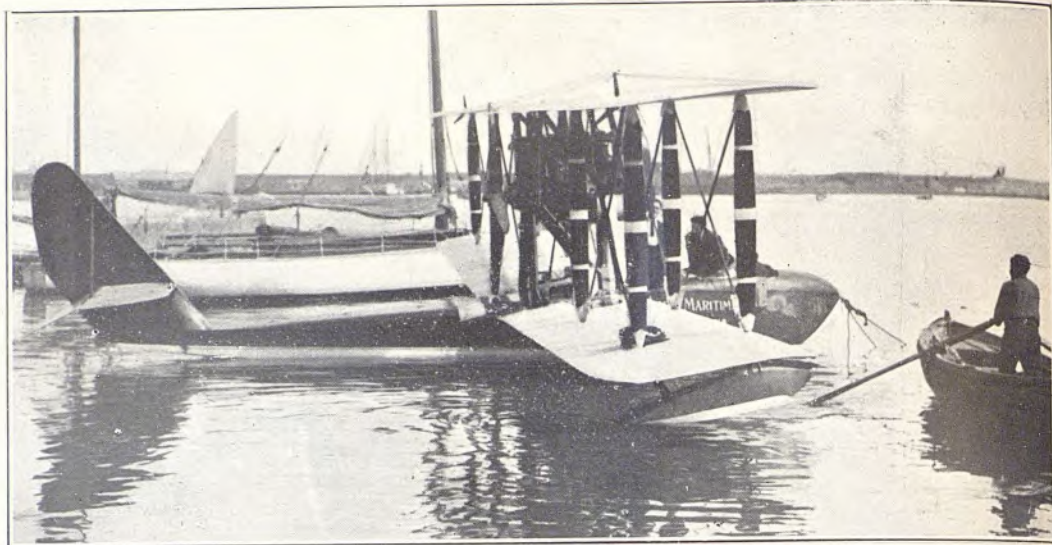

Tchitcherin i Malzahn caps de les delegacions de Rússia i Alemanya

Suntuós hotel Imperial-Palace de Santa Margarita de Rapallo reservat exclusivament a la delegació de la República dels Soviets

ELS AVIADORS

1. — L'hidroavió dels correus Barcelona-Mallorca que pilotà des d'Itàlia al nostre port el dissortat Colomé i del que desaparagué al poc de sortir de Barcelona cap a Mallorca.
2. — El malguanyat aviador català Colomé.
3. — Sacadura Cabral i Gago Continho capitans portuguesos dins del seu aparell.
4. — El hidroavió Farcy sortint del hangar per a fer la travessia de Portugal al Rio Janeiro, Brasil, pilotat pels capitans portuguesos.

NOTES BIBLIOGRÀFIQUES

Caps de Casa és una hermosa col·lecció de trenta dibuixos a la ploma, apunts del natural pel dibuixant i pintor el nostre amic En Llorenç Brunet. Es bé prou conegut de tothom la ingenuïtat simplista que el nostre dibuixant sap donar als personatges típics que ha popularitzat al traslladar-los al paper.

El nostre amic En Joan Batllé és l'editor d'aquest àlbum.

Cal que a aquest ne seguequin d'altres.

R. Sunyer

Joier

GRANVIA, 645, entressol

Telèfon, 815, S. P.

BARCELONA

Recomanem

als Amics de la nostra REVISTA que estiguin en condicions d'anunciar-hi no deixin de fer-ho, per quant així atorgaran sa cooperació a una obra patriòtica i de general cultura, i alhora fruïran d'una difusió de la seva propaganda comercial que en pocs llocs assolirien millor.

Un anunci

Per a ésser bo
per a donar bon resultat
ha de tenir

Verdader interès

Excel·lent visualitat

Contínua permanència

Extensa circulació

Catalunya

▣ Gràfica ▣

ANUNCIS :: NOTA DE PREUS

COBERTA (2.ª i 3.ª plana)	1 plana.....	Ptas. 400
	1/2 "	" 250
	1/4 "	" 150
	1/8 "	" 90
	1/16 "	" 50

COBERTA: (4.ª plana)	1 plana.....	Ptas. 500
	1/2 "	" 300
	1/4 "	" 175
	1/8 "	" 100
	1/16 "	" 60

ANUNCIS GENERALS	1 plana.....	Ptas. 300
	1/2 "	" 200
	1/4 "	" 125
	1/8 "	" 75
	1/16 "	" 40

També farem articles i reclams a preus convencionals.

Preus convencionals per una sèrie de anuncis.

Aixarop del professor **GIROLAMO** **Pagliano** (de Florència) Polvos i Catxets

El millor depuratiu i refrescant de la sang

65 anys d'èxit creixent
són sa millor recomanació

Exigiu sempre el nom del professor

GIROLAMO

ES VEN EN LES PRINCIPALS FARMÀCIES I DROGUERIES

Únics agents a Espanya:

J. URIACH i C.^a : Bruch, 49 : BARCELONA

CRISTALLERIA, PISA I PORCELLANA

Tallers de decoració, Tallats i Gravats

METALLS PER A SERVEI DE TAULA, ADORNAMENT, MAJÒLIQUES,
ARTICLES FANTASIA, PAÍS I ESTRANGER

Despatx i Exposició:

RONDA UNIVERSITAT, 6

Magatzem i Tallers:

CARRER DE CORTS, 413

Telèfon 5510 A.

GRANS MAGATZEMS

DE

Francesc Ferrer Anglada

Aquesta casa rep contínuament de les més importants del país i estranger les últimes novetats en **Cristall, Pisa, Porcellana, Articles fantasia, Bomboneres, Majòliques** pròpies per a presents, etc. Grans existències en **Vaixelles, Jocs de cafè** i dolços, i tasseria en blanc. Es decoren a gust del comprador als seus

TALLERS DE DECORAT

Jocs de cafè i Te, Vaixelles de Pisa i Porcellana (formes modernes, decorats novetat especialitat de la casa). **Jocs de taula** en **Cristall Baccarat, Val St. Lambert i País**, en llis, gravat i tallat, **Serveis** per a restaurants, col·legis i comunitats religioses.

Expedicions a províncies ♦ Venes a l'engròs i detall

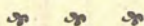
6, Ronda de la Universitat, 6

BANC DE CATALUNYA

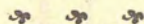
BARCELONA

CENTRAL: RAMBLA D'ESTUDIS, 4

AGÈNCIES: N.º 1 CREU COBERTA, 8
» 2 SANT ANDREU, 146
» 3 SALMERON, 111

Valors : Cupons : Banca : Canvi : Girs

TELÈFONS 2248 A i 3453 A

APARTAT DE CORREUS 568

TELEGRAMES i TELEFONEMES: CATALONIABANK

Col·legi de Sant Jordi

PRIMER EN SA CLASSE
FUNDAT L'ANY 1898

PER

EN FRANCISCO FLOS I CALCAT

CASP, 43, PRAL.

☞ (entre Bruch i Girona) ☞

Ensenyança racional i graduada. Idiomes, Comerç, Caligrafia, Música, Solfeig, Gimnàsia sueca, rítmica i gràfica

PÀRVULS, ELEMENTALS I SUPERIORS

Feu-vos socis de
l'Associació Protectora
de l'Ensenyança
Catalana

*Per l'Escola Catalana,
a la Pàtria Lliure*

Serveis de la Compa- nyia Transatlàntica

Línia de Cuba a Mèxic

Servei mensual sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Coruña el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de la Havana el 20 de cada mes, per a Coruña, Gijón i Santander.

Línia de Buenos Aires

Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires; empenent el viatge de retorn des de Buenos Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de Nova York, Cuba, Mèxic

Servei mensual sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a Nova York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de la Havana el 30 de cada mes amb escala a Nova York.

Línia de Venezuela-Colòmbia

Servei mensual sortint de Barcelona el 10, el 11 de València, el 13 de Màlaga i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico i Havana. Sortides de Colon el 12, per a Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo

Servei mensual sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4, de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma i ports de la costa occidental d'Àfrica.

Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

Línia Brasil-Plata

Sortint de Bilbao, Santander, Gijón, Coruña i Vigo per a Rio Janeiro, Montevideo i Buenos Aires; empenent el viatge de retorn des de Buenos Aires per a Montevideo, Santos, Rio Janeiro, Canàries, Vigo, Coruña, Gijón, Santander i Bilbao.

Ademés dels indicats serveis, la Companyia Transatlàntica té establers els especials dels ports del Mediterrani a Nova York, ports Cantàbrics a Nova York i la Línia de Barcelona a Filipines; dites sortides no són fixes s'anunciaran oportunament per cada viatge.

Els vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers, als quals la Companyia dona còmode allotjament i esmerat tracte, com ho ha acreditat en el seu dilatat servei. Tots els vapors tenen telegrafia sense fils.

També admet càrrega i es despaxen passatges per a els ports de tot el món, servits per línies regulars.

Representant a Barcelona: **A. RIPOL**

Gran Via Laietana, 5, baixos

Demaneu MITGES AMPOLLES

Vichy Català

a les fondes i restaurants

Aigua mineral natural
digestiva i més eco-
nòmica que les seves
—— similars ——

Fills d'Agustí Blazquez

COLLITERS i EXPORTADORS
DE VINS FINS i CONYACS
DE XEREZ (CADIZ)

Propietaris de la Marca MORENO

Especialitats: AMONTILLATS

Josep Soley i Rabassa

REPRESENTANT

CORTS, 553, 3.er, 2.ª — BARCELONA

Automovilistes

Figura registrada

La casa **F. MASVIDAL**

ha modelat una estatueta de Sant Cristòfol, bella representació artística de llur Patró, per a ésser posada sobre els radiadors dels autos. També té l'especialitat en la fabricació en metall de tota mena d'articles de fantasia ♣ ♣

Preu de la estatueta en metall
bronzejat o niquelat. Ptes. **12'50**

Despatx:
Comte de l'Assalt, 74

Barcelona

Tallers:
Berenguer el Vell, 3 i 5
Telèfon 4183 A.

Gran fàbrica de Dolços i Bombons

LA SUIZA REÑÉ, S. A.

Especialitat en Marrons glacés ♣ Caramels àcids ♣ Ametlles
Confits ♣ Fruites, etc.

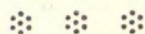
FÀBRICA i DESPATX:
Orteu, 5, 7, 9 i 11 (Sant Gervasi)
TELÈFON 624 G

SUCURSAL:
Consell de Cent, 362 i 364
TELÈFON 1097 S. P.

BARCELONA

~Forn de Sant Jaume~

Pastisseria : Confiteria

Bomboneria : Uins :

Licors i Xampanyes

Llibreteria, 4

Passeig de Gràcia, 7

Telefons { 2441 B
4582

Clidua de W. Suarro

Fàbrica de paper de tina

☛ ☛ Fundada en el segle XVII

Proveidora del paper segellat de les
Repúbliques de Xile i Argentina. ☛
Papers de fil de totes classes. ☛
Paper català. ☛ Paper d'Ofici.
Cartrolines. ☛ Cartrolines fil per a
naips. ☛ Paper per a edicions, etc.

Magatzem i despatx:

Granvia Laletana, 11

Barcelona